

2 S.C.R.

సర్వోన్నత న్యాయస్థానాల నివేదికలు 517

ది ట్రాపికల్ ఇన్స్పూరెన్స్ కంపెని లిమిటెడ్ మరియు ఇతరులు
వర్సెస్

1955

సెప్టెంబర్, 22.

యూనియన్ ఆఫ్ ఇండియా మరియు మరొకరు
(మరియు అనుబంధం చేయబడిన దరఖాస్తు)

[ఎస్.ఆర్.దాస్, తాత్కాలిక ప్రధాన న్యాయమూర్తి, భగవతి, వెంకటరామ అయ్యర్, జాఫర్ ఇమామ్,
మరియు చంద్రశేఖర అయ్యర్, న్యాయమూర్తులు.]

భీమా - భీమాదారుడు జీవిత భీమా వ్యాపారం , సాధారణ భీమా వ్యాపారం తో కలిపి
చేస్తున్నాడు -నిర్వాహకుడుని నియమించడానికి కేంద్ర ప్రభుత్వ అధికారం -అటువంటి అధికారం ,
ప్రత్యేకంగా జీవిత భీమా వ్యాపారానికి పరిమితం చేయబడితే -దరఖాస్తులో ఆర్టికల్ 32, కింద తీసుకోని
కారణాలు, విచారణలో కోరితే - భీమా చట్టం (4/1938), విభాగం 52 A -భారత రాజ్యాంగం, ఆర్టికల్
32.

దరఖాస్తుదారులైన రెండు భీమా కంపెనీలు , జీవిత భీమా మరియు సాధారణ భీమా
రెండింటిలోనూ వ్యాపారం , కొనసాగిస్తున్నాయి , వారి వ్యవహారాల నిర్వహణను చేపట్టడానికి ,
నిర్వాహకులు నియామకం పైన ఇతర విషయాల కారణంగా , భీమా చట్టం యొక్క విభాగం 52-A కింద
వారికి వ్యతిరేకంగా జారీ చేసిన నోటిఫికేషన్ల చెల్లుబాటును ప్రశ్నించింది . అది విభాగం 52-A
ప్రత్యేకంగా ఉంది జీవిత భీమా వ్యాపారానికి పరిమితం చేయబడింది మరియు ప్రభుత్వం వ్యాపార
నిర్వహణను. సాధారణ భీమా పైన తీసుకునే అధికారం కలిగి లేదు.

అందించినది: భీమా చట్టం 1938 జీవిత భీమా వ్యాపారం మరియు సాధారణ భీమా వ్యాపారం
మధ్య వ్యత్యాసం ఎటువంటి సందేహం లేకుండా చేస్తుంది , కానీ దాని ప్రధాన కర్తవ్యం జీవిత భీమా
పాలనీదారులను రక్షించడం. అయినప్పటికీ సాధారణ భీమా వ్యాపారాన్ని కొనసాగించే భీమా సంస్థకు
చట్టం యొక్క 52-A వర్తించదు, రెండింటినీ కలిపి కేంద్ర ప్రభుత్వానికి ఇచ్చే భీమాదారు నియంత్రక
నివేదికపై, ఇది నిస్సందేహంగా భీమాదారునికి వర్తిస్తుంది. కంట్రోలర్ నివేదికపై, భీమాదారుడు సాధారణ
భీమా వ్యాపారంతో సహా భీమా సంస్థ యొక్క వ్యాపారం స్వాధీనం చెసుకున్నప్పుడు అటువంటి జీవిత

పాలసీదారుల ప్రయోజనాలు బీమా సంస్థ పక్షపాతంగా వ్యవహరించినట్లు గుర్తించి నప్పుడు అధికారం మొత్తం నిర్వహణను చేపట్టే ఒక నిర్వాహకుని నియమించుతారు.

ఆ ప్రత్యేకంగా కారణాలు ఆర్టికల్ 32 కింద దరఖాస్తులలో తీసుకోబడలేనందున అవి వాదన వినిపించే సమయంలో కోరడం సాధ్యం కాదు.

అసలు అధికార పరిధి:దరఖాస్తులు నం.186 మరియు 195/1954.

భారత రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 32 కింద ప్రాథమిక హక్కుల అమలు కోసం.

రెండు దరఖాస్తులలోని దరఖాస్తుదారుల కోసం ఎస్. సి. ఐజాక్స్, (మోహన్ బిహారీ లాల్ మరియు పి.కె. ఘోష్, అతనితో)

ఎం.సి సెతల్వాద్, అటార్నీ-జనరల్ ఆఫ్ ఇండియా (పోరన్ ఎ. మోహతా మరియు పి.జి. గోఖలే, అతనితో) ప్రతివాదులకోసం.

తేది 1955, సెప్టెంబర్ 22 న న్యాయస్థానం తీర్పును అందించినవారు

ఇమామ్, న్యాయమూర్తి.- ఈ దరఖాస్తులు భారత రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 32 ప్రకారం, ఇన్నూరెన్స్ చట్టం 1938 లోని సెక్షన్ 52-A కింద జారీ చేయబడిన నోటిఫికేషన్ల చెల్లుబాటును (ఇకపై చట్టం అని సూచిస్తారు) మరియు నిర్వాహకుని నియామకం ప్రశ్నించుట. ట్రాపికల్ ఇన్నూరెన్స్ కంపెనీ లిమిటెడ్ విషయానికొస్తే, జూలై 14, 1951 నాటి నోటిఫికేషన్ ప్రకారం ఒక నిర్వాహకుడు మరియు జూపిటర్ జనరల్ ఇన్నూరెన్స్ కంపెనీ లిమిటెడ్ విషయంలో మరొక నిర్వాహకుడు జూలై 10, 1951 నాటి నోటిఫికేషన్ ప్రకారం నియమించబడ్డారు. ఈ రెండు బీమా కంపెనీలు జీవిత బీమా మరియు సాధారణ బీమా యొక్క బీమా వ్యాపారం చేస్తాయి. నిర్వాహకుల నియామకానికి ముందు కంట్రోలర్ దరఖాస్తుదారులకు సెక్షన్ 52-A కింద నోటీసులు జారీ చేసింది మరియు కేంద్ర ప్రభుత్వ ఆర్థిక మంత్రిత్వ శాఖ వారు సమాధానం ఇచ్చిన కంట్రోలర్ నివేదికలోని ఆరోపణలను ఎత్తి చూపుతూ వారికి లేఖలు పంపింది.

భారత రాజ్యాంగానికి నాల్గవ సవరణ తర్వాత తాను ఎలాంటి రాజ్యాంగ అంశాన్ని లేవనెత్తలేనని దరఖాస్తుదారుల తరపు న్యాయవాది నిష్కపటంగా పేర్కొన్నారు. అతను ఈవిధంగా

ఊహించాడు, కాబట్టి, చట్టంలోని 52 A నుండి 52-G వరకు ఉన్న విభాగాలు రాజ్యాంగ బద్ధమైనవని , అయితే సెక్షన్ 52-A కింద నోటిఫికేషన్లు మరియు కంపెనీల వ్యవహారాల నిర్వహణను స్వాధీనం చేసుకోవడం చెల్లదని ఆయన కోరారు. చట్టంలోని సెక్షన్ 52-A ద్వారా అందించబడిన అధికారాలు మరియు నిర్వాహకులను నియమించే నోటిఫికేషన్లు చట్టం ప్రకారం అవసరమైన విధంగా నిర్వహణ వ్యవధిని నిర్ణయించలేదు. చట్టంలోని సెక్షన్ 52-B లోని నిబంధనలు పాటించలేదని, పర్యవసానంగా పరిపాలన నిర్వహణ చాలా పొడిగించబడిందని , తద్వారా చట్టవిరుద్ధంగా మారిందని ఆయన కోరారు. అందువల్ల దరఖాస్తుదారుల ప్రాథమిక హక్కుల ఉల్లంఘన జరిగింది. సంస్థ యొక్క సాధారణ బీమా వ్యాపారానికి సంబంధించి , కంపెనీ వ్యవహారాల నిర్వహణను ప్రభుత్వం స్వాధీనం చేసుకునే అధికారం ఉన్న చట్టం లేదా ఏదైనా ఇతర చట్టంలోని నిబంధనల ప్రకారం ఎటువంటి అధికారం లేదని చివరగా కోరబడింది. సెక్షన్ 52-A కింద ప్రభుత్వ అధికారం జీవిత బీమా వ్యాపారానికి మాత్రమే పరిమితం చేయబడింది.

మొదటి రెండు వివాదాల విషయానికొస్తే , వాటిని వారు 94/1954లోని మరియు 183/1954లోని దరఖాస్తులలో కోరారు, అయితే ఈ ప్రశ్నలను ఈ దిగువ దరఖాస్తులలో ప్రత్యేకంగా లేవనెత్తినందున ఈ న్యాయస్థానం ముందుంచడానికి అనుమతించ బడలేదు. రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 32 మరియు తదనుగుణంగా వాటిని తొలగించారు. ప్రస్తుత దరఖాస్తుల విషయానికొస్తే, ఈ విషయంలో న్యాయస్థానం సారూప్యంగా ఉంది మరియు తత్ఫలితంగా , దరఖాస్తుదారులు తమ దరఖాస్తులలో తీసుకోని కారణాలను కోరడానికి ఇప్పుడు అనుమతించ లేరని భావించాలి.

అయితే, దరఖాస్తుదారుల తరపున కోరిన చివరి వాదనను పరిగణనలోకి తీసుకోవడం మిగిలి ఉంది. దరఖాస్తుదారులు జీవిత బీమా వ్యాపారం మరియు సాధారణ బీమా వ్యాపారం రెండింటినీ చేస్తున్న బీమా కంపెనీలు అని మిస్టర్ ఐజాక్స్ ఎత్తి చూపారు. చట్టంలోని విభాగం 52-ఎ, దాని నిబంధనల యొక్క నిజమైన వివరణపై , బీమాదారు నిర్వహించే జీవిత బీమా వ్యాపారానికి మాత్రమే వర్తిస్తుందని మరియు అతను చేసే సాధారణ బీమా వ్యాపారానికి కాదని అతను వాదించాడు. చట్టంలోని సెక్షన్ 52 A కింద నియమించబడిన నిర్వాహకులు కాబట్టి బీమా సంస్థ చేసిన జీవిత బీమా వ్యాపార నిర్వహణను మాత్రమే చేపట్టవచ్చు. అతని సాధారణ బీమా వ్యాపారంతో సహా బీమా సంస్థ యొక్క బీమా వ్యాపార నిర్వహణను చేపట్టడానికి అతనికి అధికారం ఇచ్చే నోటిఫికేషన్లు చట్టంలోని సెక్షన్ 52-A ప్రకారం

ప్రభుత్వానికి అందించబడిన అధికారాలకు మించినవి మరియు సాధారణ బీమా వ్యాపారం యొక్క నిర్వహణను స్వాధీనం చేసుకోవడం నిర్వాహకుడు ద్వారా దరఖాస్తుదారులు చట్టబద్ధమైన అధికారం లేకుండా ఉన్నారు.

విద్వాంసులైన న్యాయవాది సమర్పించిన సమర్పణ దృష్ట్యా , సెక్షన్ 52-A యొక్క సంబంధిత నిబంధనలను ఏర్పాటు చేయడం అవసరం. ఆ సెక్షన్ లోని సబ్-సెక్షన్ (1) ఇలా చెబుతోంది:-

"జీవిత బీమా వ్యాపారాన్ని కొనసాగిస్తున్న బీమా సంస్థ జీవిత బీమా పాలసీలను కలిగి ఉన్నవారి ప్రయోజనాలకు హాని కలిగించే విధంగా వ్యవహరిస్తుందని ఏ సమయంలోనైనా కంట్రోలర్ కు నమ్మకం ఉంటే, బీమాదారుడికి తన అభిప్రాయం వినిపించే అవకాశం ఇచ్చిన తర్వాత , కేంద్ర ప్రభుత్వానికి నివేదిక ఇవ్వవచ్చు." సబ్-సెక్షన్ (2) ఇలా చెబుతోంది:-

"కేంద్ర ప్రభుత్వం , నివేదికను పరిగణనలోకి తీసుకున్న తర్వాత అది అవసరమా లేదా సరైనది అని అభిప్రాయపడినట్లయితే , కంట్రోలర్ యొక్క దిశ మరియు నియంత్రణలో బీమా సంస్థ యొక్క వ్యవహారాలను నిర్వహించడానికి ఒక నిర్వాహకుడిని నియమించవచ్చు".

సబ్-సెక్షన్ (4) ఇలా చెబుతోంది:-

"బీమా సంస్థ యొక్క వ్యాపార నిర్వాహకుడి నియామకం తేదీ నాటికి మరియు ఆ తర్వాత అటువంటి నిర్వాహకుడి నియామకం నిర్వాహకుడులో ఉంటుంది , కానీ కంట్రోలర్ యొక్క అనుమతితో తప్ప, నిర్వాహకుడు తదుపరి పాలసీలను జారీ చేయడు".

చట్టంలోని సెక్షన్ 52-B నిర్వాహకుడి అధికారాలు మరియు విధులకు సంబంధించినది. ఈ విభాగం కింద , నిర్వాహకుడు సమర్థతతో కూడిన గొప్ప ఆర్థిక వ్యవస్థతో బీమా సంస్థ యొక్క వ్యాపార నిర్వహణను నిర్వహిస్తారు మరియు వీలైనంత త్వరగా , విభాగం కింద పేర్కొన్న ఏ కోర్సులు తీసుకోవాలో తెలిపే నివేదికను కంట్రోలర్ కు సమర్పించ బడాలి. జీవిత బీమాలను కలిగి ఉన్నవారి సాధారణ ప్రయోజనాలకు ఇది చాలా ప్రయోజనకరంగా ఉంటుంది. పేర్కొన్న కోర్సులలో ఒకటి బీమా సంస్థ యొక్క వ్యాపారాన్ని ముగించడం. చట్టంలోని సెక్షన్ 52-డి నిర్వాహకుని నియామకం రద్దుకు సంబంధించినది. చట్టంలోని సెక్షన్ 53 న్యాయస్థానం ద్వారా మూసివేతకు సంబంధించినది మరియు ఇది కొన్ని కారణాలపై బీమా కంపెనీని మూసివేసేందుకు న్యాయస్థానంకు దరఖాస్తు చేసుకోవడానికి కంట్రోలర్ ను

అనుమతిస్తుంది, వాటిలో ఒకటి కంపెనీ కొనసాగింపు సంస్థకు పాలసీదారుల ప్రయోజనాలు ప్రతికూలంగా ఉంటుంది.

జీవిత బీమా వ్యాపారం మరియు బీమా సంస్థ యొక్క సాధారణ బీమా వ్యాపారం మధ్య చట్టం సృష్టించిన వ్యత్యాసాన్ని కలిగి ఉందని మిస్టర్ ఐజాక్స్ కోరారు. అతను నమోదు, ఖాతాలు మరియు నిధులు మరియు బ్యాలెన్స్-షీట్ల విభజనకు సంబంధించి చట్టంలోని వివిధ విభాగాలను ప్రస్తావించాడు. ఈ చట్టం "సాధారణ బీమా వ్యాపారం" మరియు "జీవిత బీమా వ్యాపారం"ని నిర్వచిస్తుంది మరియు ఈ రెండు రకాల వ్యాపారాలు చాలా విభిన్నంగా ఉన్నాయని కూడా అతను సూచించాడు. ఈ చట్టం "జీవిత బీమా వ్యాపారాన్ని" "సాధారణ బీమా వ్యాపారం" నుండి భిన్నమైనదిగా పరిగణిస్తుందనడంలో సందేహం లేదు. అయితే, ఈ వ్యత్యాసాన్ని దృష్టిలో ఉంచుకుని, సెక్షన్ 52-A(1) లో ఉపయోగించిన పదాలకు వాటి సాధారణ మరియు సహజమైన అర్థాన్ని ఇవ్వవలసి ఉంటుంది. చట్టంలోని సెక్షన్ 2 లో "బీమాదారు" నిర్వచించబడింది. నిర్వచనం బీమా వ్యాపారాన్ని కొనసాగించే బీమాదారుని గురించి మాట్లాడుతుంది. ఈ వ్యాపారం జీవిత బీమా వ్యాపారం లేదా సాధారణ బీమా వ్యాపారం లేదా రెండూ కావచ్చు. చట్టంలోని సెక్షన్ 7 ప్రకారం, సెక్షన్ 2 లోని నిబంధన (9) లోని ఉప నిబంధన (c) లో పేర్కొన్న బీమా సంస్థ కాకుండా ప్రతి బీమా సంస్థ డిపాజిట్లు చేయాలి. వ్యాపారం చేసిన చోట జీవిత బీమా మాత్రమే చేయాల్సిన డిపాజిట్ మొత్తాన్ని విభాగం నిర్దేశిస్తుంది. అదేవిధంగా ఇది సాధారణ బీమా వ్యాపారం యొక్క వివరణలో మాత్రమే వచ్చే వ్యాపారం విషయంలో చేయవలసిన డిపాజిట్ను నిర్దేశిస్తుంది. ఇది జీవిత బీమా వ్యాపారం మరియు సాధారణ బీమా వ్యాపారం యొక్క కలయికను కూడా ఆలోచిస్తుంది మరియు అటువంటి సందర్భంలో చేయవలసిన డిపాజిట్ను నిర్దేశిస్తుంది. సాధారణ బీమా వ్యాపారం మాత్రమే చేసే బీమా సంస్థకు సెక్షన్ 52-A(1) వర్తించదని సృష్టమైంది. నిర్ణయం కోసం ప్రశ్న ఏమిటంటే, అతను అలాంటి వ్యాపారం, బీమా వ్యాపారంతో పాటుగా కూడా చేసినప్పుడు అది అతనికి వర్తిస్తుందా? సెక్షన్ 52_A(1) "జీవిత బీమా వ్యాపారాన్ని కొనసాగిస్తున్న బీమా సంస్థ" గురించి మాట్లాడుతుంది. ఇది "మాత్రమే జీవిత బీమా వ్యాపారం" గురించి మాట్లాడదు. బీమాదారు తన బీమా వ్యాపారంలో జీవిత మరియు సాధారణ బీమా వ్యాపారం రెండింటినీ కలపడం అనుమతించబడుతుంది. అతను తన వద్ద ఉన్న జీవిత బీమా పాలసీలను కలిగి ఉన్నవారి ప్రయోజనాలకు హాని కలిగించే విధంగా ప్రవర్తిస్తే, అతను చట్టంలోని సెక్షన్ 52-A యొక్క నిబంధనలకు అనుగుణంగా

ఉంటాడు మరియు కంట్రోలర్ కేంద్ర ప్రభుత్వానికి నివేదికనిస్తారు. కేంద్ర ప్రభుత్వం , నివేదికను పరిశీలించిన తర్వాత , బీమా సంస్థ యొక్క "వ్యవహారాలను" నిర్వహించడానికి ఒక నిర్వాహకుడిని నియమించవచ్చు మరియు బీమా సంస్థ యొక్క "వ్యాపారం" నిర్వహణ నిర్వాహకునికి ఉంటుంది. భీమాదారు యొక్క "వ్యవహారాలు" మరియు "వ్యాపారం" అనే పదాలు అతని సాధారణ బీమా వ్యాపారంతో సహా బీమా సంస్థ యొక్క మొత్తం వ్యాపార నిర్వహణను స్వాధీనం చేసుకునేందుకు కేంద్ర ప్రభుత్వానికి అధికారం ఇచ్చేంత విస్తృతంగా ఉన్నాయి. అలా కాకుండా చట్టంలోని విభాగం 52-ఎ లో ఉపయోగించబడిన పదాలు నిర్వహణకు అసహజమైన అర్థాన్ని ఇస్తుంది. ప్రస్తుత సందర్భంలో బీమా సంస్థలు పబ్లిక్ లిమిటెడ్ కంపెనీలు మరియు బీమాదారులు స్వేచ్ఛగా ఉన్నప్పుడు జీవిత బీమా వ్యాపార నిర్వహణను మాత్రమే నిర్వాహకునికి అప్పగించాలని , సాధారణ బీమా వ్యాపారాన్ని నిర్వహించడానికి ఉచితం అని చట్టం ఉద్దేశించ బడిందని భావించడం కష్టం, ఎందుకంటే విభాగం 52-బి కింద నిర్వాహకుడు దాని బీమా వ్యాపారాన్ని ఆర్థికంగా మరియు సమర్థవంతంగా నిర్వహించిన తర్వాత కంపెనీని మూసివేసేందుకు కంట్రోలర్ కు సూచించవచ్చు. సెక్షన్ 53 ప్రకారం , కంట్రోలర్ ద్వారా దరఖాస్తుపై, కంపెనీ కొనసాగింపు , పాలసీదారుల ప్రయోజనాలకు విఘాతం కలిగిస్తుందని సంతృప్తి చెందితే, బీమా కంపెనీని మూసివేయాలని న్యాయస్థానం ఆదేశించవచ్చు. సంస్థ యొక్క మూసివేత-జీవిత మరియు సాధారణ బీమా వ్యాపారంతో సహా మొత్తం బీమా వ్యాపారానికి సంబంధించి ఆందోళన చెందుతుంది, ఎందుకంటే కంపెనీని పాక్షికంగా ముగించడం సాధ్యం కాదు. జీవిత పాలసీదారుల ప్రయోజనాలను పరిరక్షించడానికి తీసుకోవలసిన ఏకైక మార్గం మూసివేయడం అనేది దాని సాధారణ బీమా వ్యాపారానికి సంబంధించి కంపెనీ యొక్క వ్యవహారాలు చాలా నిస్సహాయ స్థితిలో ఉండవచ్చని ఊహించడం కష్టం కాదు. చట్టంలోని నిబంధనలను నిశితంగా పరిశీలించి నప్పుడు , బీమా సంస్థ యొక్క భీమా వ్యాపారాన్ని కొనసాగించే విధానం ద్వారా తీవ్రంగా ప్రభావితమైన జీవిత పాలసీదారుల ప్రయోజనాలను కాపాడడం దీని ప్రధాన విధానం అని గమనించవచ్చు. విభాగం 52-A(1)ని అర్థం చేసుకోవడంలో మాకు ఎలాంటి ఇబ్బంది లేదు, బీమాదారుడు జీవిత బీమా వ్యాపారాన్ని కలిగి ఉన్న వివిధ రకాల బీమా వ్యాపారాన్ని కొనసాగిస్తున్న చోట , అతను విభాగం 52-A నిబంధనలకు కట్టుబడి ఉంటాడు, జీవిత భీమాలను కలిగి ఉన్నవారి ప్రయోజనాలకు విఘాతం కలిగించే విధంగా మరియు ప్రభుత్వం నిర్వాహకుడిని నియమించిన తర్వాత మరియు కంట్రోలర్ చేసిన నివేదిక అతను ఆ పరిణామాలను చవిచూడవలసి ఉంటుంది. జీవిత బీమా వ్యాపారం మరియు సాధారణ బీమా వ్యాపారం

మధ్య వ్యత్యాసాన్ని చూపే చట్టంలోని నిబంధనలు , జీవిత బీమా పాలసీ దారుల భద్రత కోసం ప్రత్యేక ఖాతాలు మరియు బ్యాలెన్స్ షీట్లను ఉంచడం వంటివి రూపొందించ బడ్డాయి మరియు అవి వ్యాపారం యొక్క మొత్తం పిక్చర్ (చిత్రాన్ని) అందిస్తాయి. బీమా సంస్థ యొక్క జీవిత బీమా వ్యాపారానికి సంబంధించిన ఖచ్చితమైన స్థితిని చూపుతూ బీమాదారుచే చేయబడుతుంది. ఈ నిబంధనలు చట్టంలోని విభాగం 52-A లోని నిబంధనలను ప్రభావితం చేయవు మరియు ప్రభావితం చేయబడవు.

ఈ దరఖాస్తులు తదనుగుణంగా ఖర్చులతో కొట్టివేయబడ్డాయి , ఖర్చులు చెల్లించాల్సిన వారు , దరఖాస్తు నం. 186/1954 లోని దరఖాస్తుదారులు 2, 3 మరియు 4 మరియు దరఖాస్తు నం. 195/1954 లోని 2 మరియు 3 దరఖాస్తుదారులు.